

Aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Auteur

TER BESLISSING
Datum aangemaakt
29 mei 2026

nota
TER BESLISSING

NGT Verordening COGEM advies

Kenmerk
DGA-PAV / 106654076

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

Met deze brief biedt u een advies aan van de Commissie Genetische Modificatie (COGEM) over het voorstel voor een verordening voor Nieuwe Genomische Technieken (NGT). Dit advies is verzocht door de leden van de Fractie-Visseren-Hamakers en SP van de Eerste Kamer en wordt gestuurd aan de Eerste Kamer.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd de brief te ondertekenen.

Kernpunten

- Op 14 maart 2025 is het informele raadsakkoord gesloten voor het NGT-voorstel. Naar aanleiding van dit raadsakkoord heeft uw ambtsvoorganger op 11 april 2025 een Kamerbrief gestuurd met de duiding van het raadsakkoord (Kamerstuk 27428 nr. 409).
- In het SO van 10 april 2026 (*Kamerstukken I, 27 428 nr J*) hebben leden van de Fractie-Visseren-Hamakers en SP van de Eerste Kamer gevraagd om de COGEM te vragen nog vóór het besluit in de Raad te adviseren over de uitkomst van de trilogie.
- Aanleiding is de vraag van de Fractie-Visseren-Hamakers en SP van de Eerste Kamer: *Bent u het met voornoemde leden eens dat de definitie van categorie 1-NGT in de uitkomst van de trilogie niet 'equivalent' is aan conventionele technieken?*
- De COGEM is van oordeel dat het risicoprofiel van NGT-1 planten wel vergelijkbaar is met dat van conventionele veredeling.
- De compromistekst van het NGT-voorstel moet nog goedgekeurd worden door het EP en de Raad. De stemming is op 17 juni 2026.

Toelichting

Samenvatting van het NGT-voorstel

- NGTs zijn nieuwe veredelings technieken die het mogelijk maken om gerichte mutaties aan te brengen in het DNA, zoals CRISPR-Cas.
- De Europese Commissie heeft in 2023 een voorstel gedaan om Nieuwe Genomische Technieken (NGTs) toe te staan in de veredeling van planten. Dit kan bijdragen aan een sterkere en duurzamere landbouw en ervoor zorgen dat Nederland en Europa concurrerend blijven in de sector. Nederland heeft zich actief ingezet voor de totstandkoming van dit wetsvoorstel.
- Onder de voorgestelde wetgeving kunnen planten worden veredeld met NGTs "binnen de soortgrens". Er zijn twee categorieën: de eerste omvat planten die ook via traditionele veredeling tot stand hadden kunnen komen en waarvoor grotendeels dezelfde regels gelden als bij conventionele veredeling. De tweede categorie bestaat uit planten waarvan het niet waarschijnlijk is dat deze met conventionele technieken ontwikkeld hadden kunnen worden; deze blijven onder de strengere regels voor genetische modificatie vallen, maar krijgen waar mogelijk meer proportionele toelatingseisen.

Samenvatting advies COGEM

- De COGEM is gevraagd te beoordelen of de criteria in Bijlage I van het informele NGT-akkoord de veiligheid van mens en milieu waarborgen, en of deze criteria in lijn zijn met het uitgangspunt dat NGT1-planten, die vrijgesteld zijn van de ggo-regelgeving, ook van nature of via conventionele veredeling kunnen ontstaan.
- Volgens de compromistekst zijn drie gerichte modificaties binnen één eiwitcoderende sequentie toegestaan bij NGT1-planten. Het introduceren van drie modificaties is theoretisch mogelijk met conventionele veredelings technieken en valt daarnaast binnen de variatie in verdelingsgenenpool.
- De COGEM is daarom van oordeel dat het risicoprofiel van NGT1-planten, zoals omschreven in Bijlage 1 van het NGT-voorstel, overeenstemt met dat van planten geproduceerd via conventionele veredeling.

Duiding van de bevindingen

De conclusie van de COGEM is in overeenstemming met de eerdere adviezen die zij hebben uitgebracht over het NGT-voorstel. COGEM geeft echter wel aan dat de tekst op verschillende plekken verder verduidelijkt kan worden, namelijk door een duidelijke definitie van een gen te geven, door sectie 2.b.i en 2.b.ii samen te voegen en door overbodige vermelding over het aantal toegestane modificaties in regulerende sequenties weg te laten.